

TISKOVÁ ZPRÁVA

Nemocnice České Budějovice, a. s.

10. 9. 2015

Sebevraždě může podle lékařů zabránit všímavé okolí

Poslední půlstoletí roste celosvětově počet sebevražd. Tento negativní trend se přitom nevyhnul většině zemí napříč všemi kontinenty, včetně České republiky. V reakci na to vyhlásila Světová zdravotnická organizace (WHO) 10. září za Světový den prevence sebevražd.

V celém světě v současnosti podle statistik WHO spáchají sebevraždu denně v průměru téměř tři tisíce lidí, v ČR čtyři až pět. Na jihu Čech pak umírá vlastní rukou průměrně jeden člověk každý čtvrtý den. Tato data ovšem zahrnují pouze dokonané sebevraždy, nikoli pokusy o ně. WHO v této souvislosti uvádí, že na každou osobu, která dokončí sebevraždu, připadá 20 a více pokusů o dobrovolný odchod ze života.

„Sebevražděnost doprovází celou naši lidskou historii. Lidé sebevraždy páchali i v dobách, kdy byly všeobecně považovány za jeden z nejzávažnějších, takzvaných smrtelných hříchů, a kdy sebevrazi nemohli být pohřbeni s ostatními. Ani hrozba zatracením tedy nedokázala páčání sebevražd zabránit. Je tedy jasné, že zcela je vymýtí nedokážeme ani my,“ uvedl primář Psychiatrického oddělení Nemocnice České Budějovice, a. s., MUDr. Jan Tuček, Ph.D.

Podle údajů Policie ČR spáchalo loni v Jihočeském kraji sebevraždu celkem 104 lidí, z toho třetina na Českobudějovicku. *„Na počátku devadesátých let minulého století jsme krátkodobě zaznamenali mírný pokles celkové sebevražděnosti, nyní pozorujeme znovu její nárůst. Je to dáno jednak otázkou vztahových, rodinných a pracovních problémů, svou roli zde ale sehrává také ekonomická situace, zejména nadměrné zadlužení a neschopnost splácení úvěrů. Významným faktorem bývá i závažné onemocnění, samota či opuštěnost. Zvyšuje se tlak společnosti na dokonalost, úspěšnost, získání materiálních prostředků a podobně. Těch příčin a jejich kombinací vedoucích k sebevraždě může být celá řada. Vlastní kapitolou jsou pak samozřejmě závažné duševní choroby, jako je demence, deprese nebo schizofrenie,“* konstatoval prim. MUDr. Tuček.

Sebevraždy nyní patří mezi tři hlavní příčiny vedoucí k úmrtí u lidí ve věku od 15 do 44 let u obou pohlaví. Tři čtvrtiny všech dobrovolných odchodů ze života přitom spáchají muži. K nejvyššímu počtu sebevražd tradičně dochází na jaře a na podzim, nejméně pak v zimě.

„Muži jsou podle statistik skutečně rizikovou skupinou, zejména pokud jsou sami, nadužívají některé návykové látky, jako například alkohol, jsou nezaměstnaní. Nejvíce sebevražd je statisticky koncem týdne, především v jarních a podzimních měsících. Muži se obecně vyrovnávají s tlakem společnosti a pocitem jakéhosi zmaru hůře než ženy. Druhou věcí je způsob sebevraždy. Muži jsou „odvážnější“ a často volí agresivní způsob, u kterého mají téměř stoprocentní jistotu, že se jim to podaří,“ poznamenal primář.

Na počátku problémů, často končících až sebevraždou, můžou být v řadě případů „obyčejné“ a nezřídka podceňované deprese. Těmi podle lékařských statistik trpí v současnosti zhruba každý desátý člověk u nás, tedy asi 65 tisíc lidí na jihu Čech. Deprese může způsobit řada faktorů a jejich projevy se rozhodně nevyplatí ignorovat. To, že deprese jsou velmi časté a jejich léčení je zpravidla dlouhodobé, dokládá i skutečnost, že komerční pojišťovny je řadí mezi duševní onemocnění a vylučují je z pojistek kryjících případnou dlouhodobou pracovní neschopnost.

Mezi typické příznaky depresí patří zejména zvýšená únava, apatie, případně podrážděnost, ospalost, potíže se spánkem a celková vyčerpanost. Člověk se nedokáže soustředit, často ani pracovat. Mnozí lidé si rozvoj depresí uvědomují, ale domnívají se, že toto onemocnění přejde samo, a že ho zvládnou bez odborné pomoci. Většinou se mýlí.

„Návštěva lékaře by se neměla odkládat, pokud jsou problémy dlouhodobé, zásadně omezují život člověka, který tak nemůže vykonávat běžné denní činnosti, ať už v zaměstnání, nebo v rodině, a samozřejmě, především a neodkladně, pokud dojde k úvahám o dobrovolném odchodu ze světa,“ zdůraznil prim. Tuček.

V řadě případů by mohlo preventivně zapůsobit okolí potenciálního sebevraha, všímající si u svých blízkých, přátel, spolupracovníků apod., změny nálad, bilancování života, debat o marnosti života či dalších symptomů těžké formy deprese. Teprve následně může pomoci lékař. Je totiž prokázáno, že prevence a léčba depresí, alkoholismu a závislostí na jiných návykových látkách, může počet sebevražd zredukovat. Omezit sebevraždy podle odborníků lze, zcela jim zamezit, i vzhledem k jejich počtu a možnostem lékařů, nikoli. ***„Léčit sebevraždu nelze, léčit lze příčiny a to také ne vždy. Je spousta věcí, které ovlivnit nemůžeme. Nejsme všemocní. Například dluhy za ně nezaplatíme,“ připomněl primář.***

Psychiatrické oddělení Nemocnice České Budějovice, a. s., poskytuje vysoce specializovanou akutní péči pro psychicky nemocné z celého Jihočeského kraje. Poskytuje komplexní péči celého spektra duševních poruch, tj. organicky podmíněných stavů, psychotických poruch včetně schizofrenie, poruchy nálady, úzkostné a další neurotické poruchy.

Hospitalizace jsou většinou krátkodobého charakteru. V případě potřeby delší hospitalizace oddělení spolupracuje s psychiatrickými léčebnami na území i mimo území Jihočeského kraje.

V současné době je na psychiatrickém oddělení k dispozici 42 akutních lůžek. Součástí oddělení je také denní stacionář, psychologická laboratoř, psychiatrická ambulance, ambulance dětské a dorostové psychiatrie, ambulance pro léčbu alkoholismu a jiných toxikomanií a sexuologická ambulance.

Součástí práce oddělení je mimo jiné výkon konziliárních služeb na ostatních odděleních nemocnice, specializovaná péče o děti a dorost s významným zaměřením na poruchy příjmu potravy a ochranná sexuologická léčba.

V léčení pacientů uplatňuje zásady moderní farmakoterapie, elektrokonvulzivní terapie, psychoterapeutické postupy dynamického zaměření i kognitivně behaviorální terapie, relaxační techniky, sociálně rehabilitační postupy.

Nemocnice České Budějovice, a. s., patří se svou lůžkovou kapacitou 1450 lůžek mezi největší zdravotnická zařízení v České republice. Poskytuje základní, specializovanou i vysoce specializovanou péči prakticky ve všech medicínských oborech zejména pro celý jihočeský region.

V Nemocnici České Budějovice, jejímž jediným akcionářem je Jihočeský kraj, je ročně hospitalizováno okolo 53 tisíc pacientů. Lékaři zde provedou více než 30 tisíc operačních

zákroků a téměř 660 tisíc ambulantních vyšetření a léčebných výkonů. Loni se zde narodilo 2267 dětí.

Nemocnice má průměrně 2500 zaměstnanců a je tedy jedním z největších zaměstnavatelů v Jihočeském kraji. Za posledních sedm let nemocnice investovala do svého rozvoje více než 1,6 miliardy korun.

V loňském roce českobudějovická nemocnice zvítězila v celostátní soutěži Nemocnice 2014 v kategorii finanční zdraví.

Kontakt:

MUDr. Jan Tuček, Ph.D. - primář Psychiatrického oddělení Nemocnice České Budějovice, a. s.
tel.: 387 878 701
e-mail: psychiatrie@nemcb.cz
www.nemcb.cz